A°. 1857. N°. 175.

ZATURDAG 25 JULIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT 25 Julij.

Men begint omtrent de plannen tegen het leven van keizer *Napoleon* gesmeed allerlei verhalen te geven, waarvan onder Parijs sprake is; hoe men er echter toe komt daarmede de namen van gen. *Cavaignac* en den heer *de Girardin* te vermengen, gelijk geschiedt, is onbegrijpelijk. Zulke mannen maken geene zamenzweringen, vooral niet tegen het leven van personen! Eerder mag men aannemen, dat de generaal den eed als lid van 't Wetg. ligchaam zal afleggen, waartoe hij in eene zeer goed geschreven en alom verspreide brochure, met veel juistheid wordt opgewekt, opdat men in hem niet alleen den man van orde en wet blijve erkennen, maar ook den man van doorzigt, die begrijpt, dat 't geen pas na den *Coup d'Etat* eerlijk kon heeten, thans slechts eene weinig beteekenende demonstratie ware. — Omtrent de voornemens der Britsche regering in zake de maatregelen tegen de revolutionairen te nemen, die Brittanje tot brandpunt maken van allerlei rustverstorende plannen, is nog niets met zekerheid bekend. De taal van de *Times* doet welligt eenige gestrengheid van wege lord *Palmerston* verwachten.

Bij gelegenheid van de meeting, waarop baron *Rothschild* heeft verklaard zijn ontslag te nemen als lid van 't Parlement, maar zich weder verkiesbaar te stellen, zijn tegen het Hoogerhuis vrij scherpe uitvallen gedaan; ook lord *Palmerston*, die men een weinig op dat punt wantrouwt, is niet gespaard. Het is daarom te wenschen, dat de zaak der wijziging van den parlementseed spoedig geregeld worde, alvorens het eene kwestie wordt, waarmede ook het volk zich gaat bezig houden.

De reis van koningin *Victoria* naar Frankrijk, als tegenbezoek aan keizer *Napoleon* te brengen, wordt heden weêrsproken.

In het verschil tusschen Spanje en Mexiko, dat minder gunstig begon te staan, is de bemiddeling der Westersche mogendheden aangenomen, en kan men dus eene regeling thans stellig verwachten.

De bank van St. Petersburg heeft haar diskonto den 25 Julij op 3 pCt. verminderd.

Overigens is er weinig buitenlandsch nieuws. Trouwens het belangrijk verkort verslag over de emancipatie der slaven, hieronder opgenomen, neemt eene groote ruimte in. Wij verwijzen den lezer naar dat stuk.

— Z. M. heeft benoemd tot regter-plaatsvervanger in de regtbank te Zwolle den heer mr. *L. J. Rietberg*.

— Z. M. de koning heeft vergunnning verleend tot oprigting eener gaz-fabriek te Vianen; ten gevolge daarvan hoopt de gemeente zich eerlang te verblijden in eene goede heldere verlichting. *Hbl.*

— Z. M. heeft goedgekeurd de veranderingen, welke zijn daargesteld in de akte van oprigting der *Hollandsch-belgiesche-stoomboot-maatschappij*, waartoe reeds in Februarij bewilliging was verleend, op het verzoek van de heeren *L. de Wilde* en *E. van Hoegaerden*, en welke maatschappij zal dienen om met stoombooten van een nieuw stelsel, van horizontale en vertikale schroef-voortstuwing, goederen te vervoeren van Amsterdam en Rotterdam naar Antwerpen en Brussel en terug, met vergunning van ook goederen te mogen innemen te Schiedam, te Delftshaven en te Gouda.

— Uit Appeldoorn meldt men van den 22 dezer: Z. K. H. de prins van Oranje arriveerde gisteren middag ten 4 ure op het Loo, en bragt terstond na zijne aankomst, in gezelschap van Z. M., een bezoek bij den heer *van Bronkhorst*.

Heden middag doet Z. M., in gezelschap van den prins, een uitstapje naar het Uddelermeer.

Z. K. H. vertrekt waarschijnlijk aanstaanden Maandag weder van het Loo. *A. C.*

— Uit Vlissingen wordt aan het *Hand. Bl.* geschreven: Naar men verneemt wordt Z. K. H. de Prins van Oranje heden Zaturdag aan boord van Zr. Ms. schroefstoomboot G r o n i n g e n alhier verwacht.

— In de zitting van eergister is door de Staten der provincie Friesland tot lid der Eerste Kamer van de Staten-Generaal herkozen de heer jhr. *G. R. G. van Swinderen*, met 21 van de 41 uitgebragte stemmen.

— Aan de 2e Kamer zijn door de Regering toegezonden de drie wetsontwerpen strekkende:

1°. tot afschaffing van de slavernij:

a. in de kolonie Suriname; en

b. op de eilanden Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Eustatius, en Saba;

en 2°. tot het verleenen eener tegemoetkoming aan de gewezen eigenaren van slaven op het Nederlandsch gedeelte van het eiland St. Martin, alsmede tot het ook aldaar afschaffen van de slavernij.

In de Memorie van toelichting wordt o. a. gezegd, dat de afschaffing der slavernij in de West-Indische bezittingen van den Staat is geworden een der strengste eischen van onzen tijd, het ophouden namelijk van de zoo onnatuurlijke betrekking van den eenen mensch tot den anderen. Maar zij is tevens noodzakelijk geworden met het oog op hetgeen in de Engelsche en Fransche aan Suriname grenzende bezittingen is geschied.

Met betrekking toch tot de gebeurtenissen, die aldaar hebben plaats gehad, kan eene doortastende hervorming van den toestand der slavenbevolking in Suriname nier langer uitblijven. In de genoemde bezittingen zijn bereids de banden verbroken, die tot dusverre den slaaf aan den meester hechten. De invloed, dien de daartoe betrekkelijke maatregelen op de stemming der gemoederen in Suriname hebben uitgeoefend; de gelegenheid om door ontvlugting de vrijheid te verkrijgen; de vermindering der bevolking daaruit ontstaande, de ontevredenheid, tegenwerking en afkeer van den arbeid, die uit het aanschouwen van den vrijen staat hunner naburen en lotgenooten zijn waargenomen, en vooral de omstandigheid dat daardoor het verlangen naar emancipatie zal vermeerderen en eindelijk zoo sterk worden, dat die misschien niet dan alleen door kracht van wapenen zal kunnen worden tegengehouden, — dat alles doet het der Regering daarvoor houden, dat tot de afschaffing der slavernij moet worden overgegaan nu nog de mogelijkheid bestaat, dat die hervorming met bezadigdheid en overleg in het leven kan worden geroepen.

Het oogenblik is daartoe gunstig. De toestand van 's Rijks geldmiddelen is van dien aard, dat de Staat zich de groote opofferingen, van dien maatregel onafscheidelijk, kan getroosten, en de uitkomsten der Engelsche en Fransche emancipatien zijn thans genoegzaam bekend, om de nadeelen, die daarmede gepaard gingen, te vermijden en het goede te benuttigen.

Er wordt vervolgens herinnerd aan de beide rapporten der kommissiën, door Z. M. den koning belast met het onderzoek van de zaak der slavernij.

Het eerste handelt over de slaven in de kolonie Suriname, het andere over die op de Nederlandsche West-Indische eilanden en de Kust van Guinea.

Kortelijk wordt hier daaruit herinnerd, dat terwijl de staats-kommissie aan den Nederlandschen wetgever de bevoegdheid betwist om zich met de slavernij in de Nederlandsche bezittingen op de kust van Guinea regtstreeks in te laten, zij ten aanzien van Suriname en de West-Indische eilanden op de meest stellige wijze aanraadt, om tot spoedige opheffing van den slavenstand over te gaan, daarbij in acht nemende de volgende algemeene beginselen:

1°. geene emancipatie van staatswege zonder voorafgaande schadeloosstelling der meesters;

2°. teruggave, zooveel doenlijk, door de geëmancipeerden aan den Staat van de kosten hunner vrijmaking en maatschappelijke vestiging;

3°. bevoegdheid van den wetgever om te bepalen op hoedanige wijze aan die voorwaarde zal worden voldaan;

4°. bevoegdheid, ja verpligting van den wetgever om te zorgen, »dat de opheffing der slavernij bevorderlijk zij aan de eischen van godsdienst, beschaving en stoffelijke welvaart, of, zoo men hier onteigening op staatsgezag wil zien, dat de onteigening werkelijk ten algemeenen nutte strekke."

Voor zooveel Suriname betreft, vermeent de Staatskommissie eene wijze van emancipatie te hebben aangewezen, waarbij aan deze hoofdbeginselen wordt voldaan en waardoor die kolonie zal zijn gewaarborgd tegen de gevolgen, in Britsch en Fransch Guyana van eene onvoorwaardelijke en zorgelooze in-vrijheid-stelling ondervonden.

Met betrekking tot de West-Indische eilanden blijkt uit het verslag der Staats-kommissie dat de naleving van het 2de der gestelde hoofdbeginselen enrstige bezwaren heeft ontmoet, en, naar haar gevoelen, afhankelijk zal moeten blijven van een nader van regeringswege in te stellen onderzoek, zonder dat evenwel daardoor de afschaffing der slavernij zal behoeven te worden vertraagd.

In een geheel exceptionelen toestand verkeert, naar het oordeel der Staats-kommissie, het Nederlandsch gedeelte van St. Martin. Reeds in 1843 is aldaar, onder den drang van buitengewone omstandigheden, de afschaffing der slavernij met der daad tot stand gekomen, zoodat aldaar noch van onteigening, noch van voorafgaande schadeloosstelling, maar blootelijk van eene tegemoetkoming sprake kan zijn.

Hierna gaat de Reg. over tot de bespreking van hare drie ontwerpen.

Bij ontwerp A wordt o. a. gezegd, dat de voorstellen der staats-kommissie eenige overeenkomst hebben met vroegere plannen, om de emancipatie in verband te brengen met het centraliseren der wijd en zijd verspreide suikerfabrieken.

Een voornaam verschil tusschen het ontwerp van 1844 en dat der Staats-kommissie is, dat terwijl het eerste de afschaffing der slavernij wilde uitgesteld hebben tot dat de emancipatie-schuld door den arbeid der slaven zou zijn afbetaald, het laatste die afschaffing al dadelijk op den voorgrond plaatst.

Het denkbeeld, om de plantage- of landbouwende slaven in gemeenten van 1500 tot 2000 zielen te vereenigen, steunde op *finantiële*, *staatkundige* en *zedelijke* gronden, De komm. oordeelde toch, dat 1. *daardoor alleen* het vraagstuk kon worden opgelost, om door den vereenigden arbeid der gewezen slaven niet slechts in de kosten van hun onderhoud en bestuur te voorzien, maar ook aan den staat terug te geven het voor de emancipatie besteede kapitaal. — dat 2. de vereeniging onontbeerlijk was, als de eerste stap op den weg van het burgerschap. De plantage-slaven toch kennen het burgerschap niet. Zij leven wel is waar in troepen van zes honderd tot honderd of minder hoofden: die troepen bestaan wel uit menschen van beide geslachten en van alle jaren, doch die vereenigingen missen de kenmerken van geregelde maatschappijen; — dat 3° uit het *zedelijk oogpunt* de vereeniging der landbouwers in gemeenten even wenschelijk was. Wanneer de thans nog veelal in gebruik zijnde verblijven der plantage-slaven, bekend onder den naam van *blokken*, zullen zijn vervangen door afzonderlijke woningen voor elk huisgezin, en wanneer de invloed der Christenleeraars, ontheven van de tegenwerking van een kortzigtig eigenbelang, zich onbelemmerd zal hebben kunnen doen gelden, en onder anderen het Christelijk huwelijk algemeen zal hebben in eere gebragt, zullen de grondslagen zijn gelegd van het aan de slavernij vreemde familieleven. Deze uitkomst kan alleen in welgeordende gemeenten worden verkregen, in gemeenten groot genoeg om de kosten van een waakzaam burgerlijk bestuur en van een toereikend kerk- en schoolwezen te dragen.

Daartegen stonden over groote bezwaren, die de komm. erkende, en door de regering van dien aard zijn bevonden, om althans ten deele dat plan te veranderen.

De stelling, dat eene verplaatsing van negermagten op groote schaal niet gevaarlijk zou zijn, is een subjektief gevoelen, waartegen overstaat dat van anderen, die, al geven zij ook toe dat enkele verplaatsingen geene onoverkomelijke bezwaren opleveren, niet zoo gunstig denken over massale verhuizingen, met welke voorzorgen die ook worden omkleed.

Voorts is in aanmerking genomen, dat maatregelen van den onderwerpelijken aard slechts dan met gerustheid aan den wetgever kunnen voorgesteld worden, wanneer de zekerheid bestaat, dat de uitvoering daarvan zal kunnen worden opgedragen aan iemand, die eene zoo gewigtige taak met vertrouwen en over-

tuiging zal op zich nemen.

De Regering acht zich op dit oogenblik niet in staat iemand, deze vereischten vereenigende, als uitvoerder van het plan der Staatskommissie te kunnen aanwijzen, en zij heeft daarom gemeend te moeten overgaan tot eene wijziging. Die wijziging bestaat in het openen aan de plantage-slaven van het uitzigt om te kunnen blijven op de plaatsen, waaraan zij door langdurige vestiging, in vele gevallen door geboorte, gehecht zijn, mits voldoende aan zekere voorwaarden, waardoor zal kunnen worden gestreefd naar het doel, aangewezen in het IV. hoofdstuk van de door de staatskommissie gestelde hoofdbeginselen, te weten: „dat de opheffing der slavernij bevorderlijk zij aan de eischen van godsdienst, beschaving en stoffelijke welvaart; of zoo men hier onteigening op staatsgezag wil zien, dat de onteigening werkelijk ten algemeenen nutte strekke."

Kan aan die voorwaarden niet ten genoegen van de regering worden voldaan, of verkiezen de negers, uit vrijen wil, de inderdaad voor hen veel voordeeliger gemeentelijke vestiging, omdat die vestiging hun het uitzigt op grondbezit opent, in die gevallen zouden de voorstellen der Staatskommissie tot rigtsnoer strekken. De verwachting, dat de emancipatiekosten aan de staatskas worden terug gegeven en dat mitsdien voldaan worde aan het 2. en 3. der door de Staatskommissie gestelde beginselen zal, men erkent het, door deze wijziging op den achtergrond geraken. De plantage-negers toch, die mogten verkiezen zich bij hunne voormalige meesters of bij anderen als veldarbeiders te verhuren, zullen in den regel slechts dagloon verdienen, waarvan een gedeelte voor een emancipatiefonds zal kunnen worden afgezonderd, nadat daarvan zullen zijn bestreden de kosten van hun dagelijksch onderhoud en die van het onderwijs der kinderen, van de kerkdienst en van het verplegen van kranken en bejaarden. Eene meerdere bijdrage kan slechts worden verwacht van degenen, die boven het loon van den arbeider nog genieten de winsten van den landeigenaar, zoo als met de gemeenteleden, volgens het ontwerp der staatskommissie, het geval zou zijn.

Een van de noodzakelijke gedeelten van het plan der Staatskommissie was de *onteigening van alle plantages*."

Was dit ook al uit een geldelijk oogpunt niet aan ernstige bezwaren onderhevig, omdat de grond zonder de slaven weinig waarde heeft, daartegen bestonden andere overwigtige bedenkingen.

Het regerings-ontwerp vermijdt die bezwaren, door zich aanvankelijk tot het onteigenen der slaven te bepalen en het onteigenen der plantages afhankelijk te laten van de vraag, of het vestigen van eenige gemeenten al of niet zal worden noodig bevonden, en of de daartoe vereischte gronden in het bezit van anderen zijn.

Alvorens alsnu over te gaan tot de toelichting der artikelen van het ontwerp, acht de Regering zich verpligt zakelijk mededeeling te doen van het met den tegenwoordigen goeverneur generaal van Suriname gehouden overleg, omdat herhaaldelijk aan de Staten-Generaal is medegedeeld, dat het gevoelen van dien landvoogd over het gewigtige onderwerp, waarvan hier sprake is, was gevraagd, en omdat zeker prijs gesteld wordt op de kennis van dat gevoelen ook ten aanzien van het door de Staatskommissie aanbevolen plan.

De reg. heeft zich echter niet kunnen vereenigen met de meening van den goeverneur en de bezwaren, door hem aangevoerd hebben haar niet bewogen van haar plan af te zien.

Wat de plannen der regering aangaat, ze houden in de kolonie Suriname het beginsel in, dat de afschaffing zal plaats hebben, voor zooveel betreft de goevernements-slaven, door een besluit van den goeverneur; — voor de slaven, die regt hebben op manumissie, door de afkondiging der wet, behoudens vergoeding voor de eigenaars voor de diensten, die nog van dezelve zouden kunnen worden gevorderd, — en voor alle andere slaven, door onteigening tegen schadeloosstelling; waarmede binnen dertig dagen na de afkondiging der wet een begin zoude worden gemaakt.

De prijs der schadevergoeding wordt bij de voordragt gesteld op *f* 700 voor een slaaf of eene slavin, van 25 jaren, en alzoo afdalende tot *f* 50, naar mate van den meer jeugdigen, of meer gevorderden leeftijd.

De onteigeningskosten zullen naar 't plan bedragen voor 17,884 slaven op suikerplantages, of, na aftrek van 517 goevernementsslaven op Catharina Sophia, 17,367 slaven, à *f* 500 per hoofd, *f* 8,683,500; voor 7600 op koffij-, koffij- en kakao, en kakaoplantages, en op kost- en kweekgronden, à *f* 325 per hoofd, *f* 2,470,000; voor 2291 slaven op houtgronden, à *f* 240 per hoofd, *f* 549,840; voor 4639 [illegible] toen- en rijstplantages, à *f* 200 per hoofd, [illegible]800; voor 5637 partikuliere slaven, door elkander à *f* 260 per hoofd, *f* 1,465,620; te zamen [illegible],760.

De Regering meent met kleine verhooging der schadeloosstelling, gelijk de komm. die voorstelt, dat de kosten van schadevergoeding voor de eilanden zullen bedragen. Op Curaçao 6902 slaven, à *f* 250 per hoofd *f* 1,725,500. Op Bonaire 159 slaven, à *f* 250 per hoofd *f* 39,750. Op Aruba 493 slaven, à *f* 250 per hoofd *f* 123,250, Op St. Eustatius 1085 slaven, à *f* 250 per hoofd *f* 271,250. Op Saba 666 slaven, à *f* 200 per hoofd *f* 133,200. Totaal *f* 2,292,950.

De vrijgemaakte slaven zullen onderworpen worden aan het Staats-gezag en verdeeld in distrikten, bestuurd door op de plaats gevestigde ambtenaren en, zullen worden verpligt om, naar aanleiding van de door den koning te bepalen verordeningen, bij te dragen in de kosten van hunne emancipatie. — De plantagie-slaven zullen worden vereenigd in landelijke gemeenten, waarvan de leden tot arbeid in den landbouw gehouden zullen zijn, gerekend op negen uren arbeid daags, gedurende vijf dagen per week.

Ten aanzien van den regtstoestand zullen de vrijgemaakte slaven aan bijzondere bepalingen gehouden zijn, nopens de geboorte-akten, het huwelijk, de echtscheiding, de minderjarigheid, de voogdij, het versterfregt en de uiterste willen.

Wat St. Martin aangaat door het toekennen aan hunne voormalige slaven van de voorregten der persoonlijkheid hebben de meesters er de voortduring van hun eigendomsregt, hetwelk alleen op zaken kan worden uitgeoefend, onmogelijk gemaakt; onteigening en schadeloosstelling kan aldaar dan ook niet meer te pas komen; slechts van tegemoetkoming kan er sprake zijn. Overal waar de Staat de slavernij afschaft, behoort de waarde der onteigende slaven vergoed te worden, maar geene schadeloosstelling is verschuldigd waar de vrijlating der slaven niet is het gevolg eener regeringsdaad.

*— Uit 's Hage wordt ons dd. 24. Julij geschreven: Bij gelegenheid der feesten die tot herinnering aan de troonsbestijging van Z. M. koning *Leopold* van België worden gevierd, zal er Zondag aanstaande te Antwerpen een groot militair koncert plaats hebben. — Dien tengevolge is het hier in garnizoen liggend muziekkorps van het regiment grenadiers en jagers onder direktie van den kapelmeester *Dunkler*, heuschelijk uitgenoodigd zich op hetzelve te willen doen hooren. — Van wege de militaire autoriteiten alhier is het daartoe noodige verlof aan gemeld muziekkorps bereidwillig verleend. Wanneer men de gelegenheid, waarbij dit feest zal plaats grijpen, in aanmerking neemt, dan blijkt het duidelijk uit de gegeven vergunning, op welken vriendschappelijken en vertrouwelijken voet Nederland en België thans met elkander staan.

:— Uit eene opgave, voorkomende in het dezer dagen uitgegeven jaarboekje *Suriname*, blijkt, dat het aantal plantages in die kolonie bedraagt 265; suiker-plantages: 1°. met stoommachines 53, 2°. met waterwerk 33 en 3°. zonder machine 3; koffij-plantages 57; kakao-plantages 3; koffij- en kakao-plantages 12; katoen-plantages 29; houtgronden 23; kostgronden 39; kweekgronden 9; en etablissementen 4. Het aantal vrije bewoners beliep 1182, en dat der niet-vrije bewoners 31780, als van plantages 27,914 (13,556 mann. en 14358 vrouw. geslacht); en privé 3866 (2027 mann. en 1839 vr. geslacht).

— Uit 's Hage wordt aan de *Arnh. Ct.* geschreven: „De ministers van binnenlandsche zaken en oorlog hebben dezer dage bevolen, dat de geweren der dienstdoende schutterijen, in die plaatsen waar garnizoen is, van af 1 Augustus e. k., door de militaire officieren van wapening zullen worden nagezien, en dat de herstellingen, die deze bevelen, door de militaire geweermakers zullen worden verrigt op kosten der gemeenten, terwijl de gemeenten verpligt zijn die kosten maandelijks te betalen. Als grond wordt opgegeven de onvoldoende kennis der officieren van de schutterij en de ongeschiktheid der burgerlijke geweermakers. De gronden waarop de verpligting der gemeentebesturen en de magt der ministers in dezen berust, worden niet medegedeeld. Wij zien er niets anders in dan een maatregel om de militaire geweermakers ten koste der burgerlijke te bevoordeelen, en eene miskenning der schutterij-officieren."

— De graaf *A. Lupi di Montallo*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van den koning van Sardinië bij de hoven van Nederland en Belgie, is thans te 's Gravenhage aangekomen en aan het hôtel *de Oude Doelen* afgestapt. Het is opmerkelijk dat de graaf, die gewoonlijk te Brussel zijn verblijf houdt, thans, gedurende de plegtigheden van de huwelijksvereeniging tusschen den Oostenrijkschen aartshertog *Maximiliaan* en prinses *Charlotte*, dochter van den koning van Belgie, thans die hoofdstad verlaat en dus aan die feesten geen deel zal nemen. *N. R. C.*

:— Reeds is gemeld, dat de Eerste Kamer van de Staten-Generaal op Dingsdag, den 4. Augustus, hare werkzaamheden zal hervatten. Zij zal de volgende ontwerpen te behandelen hebben, die laatstelijk bij de Tweede Kamer zijn afgedaan, als: 1. tot regeling van het Lager Onderwijs; 2. tot aanvulling der bepalingen ten aanzien van den vrijdom van akzijns op den turf en de steenkolen; 3. tot verhooging der begrooting wegens den arbeid der gevangenen over 1857; 4. tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1856. (Bijdrage aan het bijzonder fonds, ingesteld door de wet van 10 Februarij 1844 (Stbl. no. 7); 5. uitgaven wegens verstrekkingen, dienst 1857 (departement van Marine); 6. verhooging van hoofdst. IX B der Staatsbegrooting voor 1857 (entrepôt-inrigting te Rotterdam); 7. splitsing der gemeente Bruinisse en toevoeging van den geheelen Anna-Jacoba-polder aan de gemeente St. Philipsland; 8. vervanging van art. 7 der wet op de zeevisscherijen; en 9. inkoop van nationale schuld, waarvan de bestemming nader bij de wet zal worden geregeld.

*— De zomervergadering der prov. Staten van dit gewest is gisteren gesloten, nadat na langdurige diskussiën nog was besloten, dat een gemotiveerd voorstel door drie leden gedaan, betreffende de afsluiting der zoogenaamde Visschersteeg, naar Ged. Staten zal worden gerenvoijeerd, met uitnoodiging, om in de a. s. najaarsverg. omtrent den stand dezer zaak nadere mededeelingen te doen.

— Op de vergadering der eerste afdeeling van het 12e Nederl. landhuishoudkundig kongres, te Deventer gehouden, is besloten het aldaar verhandelde betreffende de longziekte en hare voorbehoedmiddelen zoo spoedig mogelijk ten algemeene kennis te brengen. De *Landbouw-Courant* van Donderdag 23 dezer behelst daarvan een allerbelangrijkst en uitmuntend gesteld verslag, door den heer *H. M. Hartog*, sekretaris der afdeeling. De slotsommen der beraadslaging zijn deze:

„1°. De inenting is tot nu toe het beste voorbehoedmiddel en kan de longziekte in hare uitbreiding stuiten en ten laatste overwinnen.

„2°. De stalvoedering en het stilstaan der beesten op den stal geven geene aanleiding tot de longziekte.

„3°. Alle runderen zijn niet vatbaar voor eene eerste inenting; vertoont zich geene werking, dan moet de bewerking herhaald worden, en zij slaagt dan vaak bij de tweede of latere inenting.

„4°. Daar de bewerking altijd aan eenig gevaar verbonden is, moet men niet inenten dan bij het uitbreken der longziekte in eene streek.

„5°. De inenting van enkele dieren op een stal kan bij de overige niet ingeënten geene longziekte doen ontstaan.

„6°. De afzondering van besmet vee is noodzakelijk. De afsluiting eener geheele provincie werkt nadeelig op den veehandel en is moeijelijk uitvoerbaar. Beter is het den besmetten stal af te zonderen en daar rondom heen eenen kring te trekken.

„7°. Het afmaken van het besmette vee is doelmatig bij het uitbreken der ziekte in eene streek of provincie. Is de geheele provincie besmet, dan is het eene nutteloze kapitaal-verspilling.

„8°. De uitbreiding der longziekte in Friesland, niettegenstaande de afzondering, inenting en afmaking, moet worden toegeschreven aan vooroordeel tegen de inenting en het ter markt brengen van besmet vee."

:— In de zitting van den Hoogen Raad der Nederlanden, van gister, heeft de adv. gen. *Gregory*, konklusie genomen in de zaak van den heer *J. C. S. Schultz*, tegen een arrest van het Hof in Zeeland van 2 Mei 1857. Bij dit arrest was de rekw. schuldig verklaard aan onbevoegde uitoefening van een tak der geneeskunde. — Adv. gen. stelde zich deze twee vragen ter beantwoording voor: 1°. is de instruktie voor de heelmeesters ten platten lande, gearresteerd bij Kon. besl. van 31 Mei 1818 (n° 64), al dan niet eene verordening; en 2°. zoo ja, moet zij dan als wettig verbindend voor den rekw. worden beschouwd. Adv. gen. bleef bij zijn vroeger gevoelen, dat die instruktie wel in het Staatsblad had *kunnen* worden geplaatst of op eenige andere wijze ter kennisse der ingezetenen had *kunnen* worden gebragt, maar dat het geene verordening was voor de ingezetenen in het algemeen van belang, maar wel uitsluitend voor de heelmeesters ten platten lande; en dat die instruktie voor hen verbindend is, wanneer zij ter hunner kennis is gebragt. Dat dit hier het geval is bleek, volgens adv. gen. hieruit, dat de rekw., ingevolge de bepalingen dier instruktie, den eed heeft afgelegd en dus met die instruktie bekend moest zijn. Uit een bij het departement van Binnenl. zaken ingesteld onderzoek, is dan ook ten overvloede gebleken, dat al de instruktiën, die niet in het Staatsblad zijn opgenomen, aan *al* de belanghebbenden zijn medegedeeld. Door het toezenden der verschillende instruktiën voor de geneesheeren enz., aan de belanghebbenden werd beter het doel, dat men beoogde, bereikt, dan door eene eenvoudige plaatsing in het Staatsblad. Het gevolg zijner beschouwingen was dus, dat het hof in Zeeland teregt den rekw. heeft veroordeeld, ingevolge

de artt. 7 en 19 der wet van 12 Maart 1858, in verband met art. 4 der meerbedoelde instruktie. Adv. gen. konkludeerde mitsdien tot verwerping van het beroep, met veroordeeling van den rekw. in de kosten.

De uitspraak is bepaald op heden, 25 Julij.

— Gister promoveerde aan de Leidsche hoogeschool in de regten de heer *F. C. Valck*, geb. op Java, met Theses.

*— De predikanten Dr. *D. Harting* van Enkhuijzen en *Cohen Stuart* uit Alkmaar, zullen morgen de ochtend-predikbeurten in de Doopsgezinde en Remonstrantsche kerken vervullen.

— Men schrijft uit 's Bosch aan de *Amst. Ct.*: De eerste provinciale tentoonstelling zal den 7 Aug. a. s. alhier voor het publiek geopend worden. Van den 10 tot en met den 22 dier maand zullen dagelijks volksvermakelijkheden plaats hebben, terwijl het feest zal besloten worden met eene illuminatie langs de kanaalzijde en muziek in eene verlichte schuit op het water. Naar wij vernemen, moet er eenige hoop bestaan, dat Z. M. de Koning bij die gelegenheid deze stad zal bezoeken.

— De herstemming voor 2 leden van den raad te Amersfoort is bepaald op 4 Aug.

*— Uit Montfoort schrijft men ons, dat aldaar tot leden van den raad zijn verkozen: in de plaats van de drie aftredende leden, de heeren *A. van Vuuren*, *A. Spruijt* en *H. Dijkman*. De beide eersten waren aftredende leden.

*— Uit Abcoude wordt ons geschreven: Bij de op den 21. dezer plaats gehad hebbende stemming voor drie leden van den Gemeenteraad te Abcoude Baambrugge, zijn als zoodanig herkozen de heeren *I. J. van Voorthuijsen*, *J. M. Sneltjes* en *J. van Wees*. — Te Abcoude Proosdij Aasdom zijn herkozen de heeren: *P. Brouwer*, *W. T. Snoek* en *J. van Aes*.

— Eergister vierde de Amsterdamsche Roei- en Zeilvereeniging *de Hoop* haar jaarlijksch huishoudelijk feest, dat met de tegenwoordigheid van Z. K. H. prins *Hendrik* werd vereerd, die in een keurig versierden, op den buiten Amstel liggenden kotter, getuige was van den bij die gelegenheid gehouden wedstrijd van zeil- en roeivaartuigen.

De prijzen en premiën werden door Z. K. H. eigenhandig aan de overwinnaars uitgereikt.

— Het onweder van Maandag ll. heeft in het Groningsche, vooral door den daarmeê vergezeld gaanden hagel, veel schade veroorzaakt. Bij den anders zoo gunstigen oogst, zijn deze voortdurende berigten van schade door ouweêrbuijen, al zullen ze op het geheel slechts weinig invloed uitoefenen, zeer bedroevend; voor menigen nijveren landbouwer is die schade een niet te overkomen verlies.

*— Uit Woudrichem wordt ons geschreven: Op de paardenmarkt van den 24 alhier, vond men slechts een 70tal aan de lijn; de handel was gering en er waren ook zeer weinige kooplieden aanwezig.

*— Uit Sleeuwijk schrijft men ons dd. 24 Julij: In deze gemeente vertoont zich op enkele plaatsen de ziekte onder de aardappelen, tot heden is zij nog wel gering, maar mogten de regens blijven aanhouden, dan vreest men, dat het meer en meer zal toenemen; voor het overige staan de veldvruchten zoo hier als in den omtrek bijzonder voordeelig. Het hooi en koolzaad is reeds binnen, en heeft de landman zich hiervan met eenen ruimen en goeden voorraad mogen verblijden.

— In de afgeloopen week hadden drie ongelukken plaats aan boord van Zr. Ms. schroefstoomschip Groningen, hetwelk te Vlissingen in 'srijks dok ligt. De kommandeur der marine *van Hoek* viel van het dek in het ruim neder en bezweek spoedig aan de gevolgen van zijnen val. Vrijdag daarop deed de zoon van eenen tweeden kommandeur der marine, genaamd *Willemse*, een val aan boord, als een gevolg waarvan hij Zaturdag daarop is overleden, terwijl een derde persoon dienzelfden dag eene ijzeren bout op het hoofd viel, waardoor hij ernstig gewond werd

— De Euphraat-spoorweg schijnt thans in Engeland als eene voorname aangelegenheid te zullen beschouwd worden, en de uitvoering van dat plan wordt geacht eene verpligting te zijn, indien het Engelsche gouvernement zich blijft verzetten tegen het kanaal van Suez. „Indien deze spoorweg niet tot stand komt," zegt de *Times*, dan behoort de belemmering tegen het Suez-kanaal op te houden. Het zou eene schande zijn, wanneer Engeland volhardt in den eisch, dat andere natiën niets zouden verrigten, omdat Engeland niets ondernemen wil." De kosten van den spoorweg van den Euphraat naar de Middell. zee worden berekend op £ 1.400,000 en die na Bassorah aan de Perzische golf op £ 8,000,000, of eene ronde som van £ 10,000,000 voor het geheel. De *Times* wenscht, dat de regering 5 pCt. interest waarborge voor 25 jaren, of $4^1/_2$ pCt. voor 50 jaren, op grond van politiek belang, wanneer het handelsbelang niet genoegzaam wordt geacht. De afstand van Indië zou door genoemden spoorweg 1000 Eng. mijlen (343 uren) bekort worden, en men zou tijding kunnen ontvangen in 14 dagen in plaats van in 28 dagen.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 24 *Julij*. 1.04 El; + AP. 7.99. Gev. 1 d.
Keulen, 23 „ 6 v. 2 d. (6 v. 2 d. Rijnl.)
Gew. 0 duim. Rijnl.
De Rijnhoogte te Keulen den 24. Julij 6 voet 2 duim Rijnlands.

DENEMARKEN.

KOPENHAGEN, Vrijdag 24 Julij.

Bij een koninklijk besluit zijn de provinciale Stenden van het hertogdom Holstein tegen den 15 Aug. bijeen geroepen.

SPANJE.

MADRID, 22 Julij.

De regering is gemagtigd de wet op het openbaar onderwijs in gereedheid te brengen.

Het kanaal van de Ebro is den 19. plegtig ingewijd.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 22 Julij.

Tijdens het verblijf van den Koning van Pruissen alhier, is de zaak der Donau-Prinsdommen door den graaf *v. Buol* en den heer *v. Manteuffel* behandeld, en is men deswege onderling overeengekomen. De wensch van Pruissen is, dat aan den Donau zich staten vormen, die een geregeld bestuur bekomen, en die hunne instellingen en hun materiëlen voorspoed rustig en voorzigtiglijk ontwikkelen.

— 24 *Julij*. Met. 5 pCt. $83^1/_2$; Nationale $84^7/_8$; Bank. 1005; Credit Anst. $242^3/_4$; Noord-Bahn-Akt. 191; O.-Fr.-Spoorw.-Akt. $246^1/_2$; Saltzb.-Sp.-Akt. $100^1/_4$; Lomb. Ven. 108; wiss. op Lond. 10,09.

TRIEST, 23 Julij.

De koerier van Konstantinopel is alhier aangekomen met tijdingen tot den 16 Julij. *Isham-Beij* is benoemd tot gezant der Porte aan het hof te Berlijn. De Porte heeft eene nota afgezonden, waarin zij aan Frankrijk, aan Pruissen, aan Piemont en aan Rusland de onmogelijkheid voorstelt, waarin zij zich bevindt aan hun verzoek te voldoen, om aan Moldavie het voorregt te verleenen, om, even als in Walachije, de divans bijeen te roepen.

FRANKFORT, Vrijdag 24 Julij.

Z. M. de Keizer van Rusland is heden morgen 5 ure van Kissingen alhier aangekomen en in den loop van den dag naar Wilhelmsthal vertrokken.

De Bondsvergadering is gisteren verdaagd geworden tot in de helft van Oktober.

HAMBURG, 21 Julij.

De Deensche regering heeft besloten, dat de Stenden van Holstein tegen 17 Aug. te Itzehoe tot eene buitengewone zitting zullen worden bijeengeroepen. Die van Lauenburg meent men, dat omstreeks denzelfden tijd zullen vergaderen. De regering zal, waarschijnlijk den heer *Levetzar* tot koninklijk kommissaris benoemen om de beraadslagingen te leiden over de voorstellen, welke bij de vergadering te Itzehoe zullen bijeenkomen.

Inmiddels zijn de voornaamste leden der ridderschap van Holstein reeds bijeengekomen, om een programma op te maken, waarin de grieven der Duitsche bevolking zullen worden opgenomen, die tot het geschil tusschen Denemarken en Duitschland aanleiding gegeven hebben.

ENGELAND.

LONDEN, 23 Julij.

De *Times* bevat eene ernstige beschouwing over de Indische aangelegenheid. Hoewel hij het niet hoopt en de volgende mail welligt de tijding van Dehli's val kan brengen, wijst hij daarin toch op de mogelijkheid, dat bij de sterkte dier vesting, zij niet dadelijk behoeft te wijken, dat de Indische vorsten en volkeren, daardoor zich verstoutende; allen tegen het Europeesch gezag opstaan en men dus wel eens in de noodzakelijkheid kan vervallen, Indië nogmaals te veroveren. Hij raadt daarom de regering aan met kracht te handelen en het volk op eventuëele opofferingen voor te bereiden. Mogt het geval zich onverhoopt voordoen, dan, meent dit blad, blijft voor de regering niets over dan het Parlement even buitengewone volmagten te vragen als wanneer men met Frankrijk of Rusland in een grooten oorlog gewikkeld werd.

De Engelsche zeemagt die den 1. Aug. in de Chineesche wateren aanwezig zal zijn bestaat uit 65 vaartuigen waaronder 18 zeil- en 17 stoomschepen, 27 schroefstoomkanonneerbooten en drie groote transportschepen met zeil- en stoomvermogen, en ware het niet voor de gebeurtenissen in Indië, dan zou die magt 86 schepen bedragen. Bovendien heeft de regering 7 groote transportschepen tot vervoer van troepen en ammunitie gehuurd, waarvan 3 aan de Indische kompagnie behooren.

Deze 65 schepen zijn gewapend met 814 stukken, waarvan 422 op de zeilschepen, 337 op stoomschepen en 55 op kanonneerbooten. — Behalve de mariniers en matrozen zullen den 1. Aug. 14000 man daar bijeen zijn.

— 24 *Julij*. Gec. $91^5/_8$; Sp. 3 pCt. $41^3/_4$; $1^1/_4$ pCt. 25; Rusl. 5 pCt. $110^1/_2$; $4^1/_2$ pCt. 97; Holl. 4 pCt. 98; $2^1/_2$ pCt. 64; Sard. 5 pCt. 89.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 Julij.

Heden verneemt men, dat de Keizer zijn verblijf te Plombières waarschijnlijk twee dagen zal verlengen. Naar men zich herinnert was kort na zijne komst aldaar het gerucht in omloop van een aanslag tegen zijn leven. Er was nl., naar men nu verneemt, het plan gevormd om den trein waarmede hij zou reizen uit het spoor te doen gaan. De noodige voorzorgen werden genomen en de schandelijke poging werd niet gedaan, ook wijl het plan in duigen was gevallen door de arrestatie der voornaamste schuldigen in den aanslag door den *Moniteur* bekend gemaakt.

De nota van dat blad, betreffende deze laatste zaak, waarbij wordt medegedeeld, dat verscheidene uitgewekenen te Londen in staat van beschuldiging zijn gesteld, geeft aanleiding tot eene moeijelijke kwestie. Nergens vindt men, dat Frankrijk door traktaten het regt heeft verkregen de uitlevering van *Ledru Rollin* en *Mazzini* te eischen. Sommigen geven het middel van eenvoudige verbanning aan de hand, doch, en daarop zal onze regering door de Engelsche wel gewezen worden, die woelgeesten zijn veel beter in Engeland, waar de politie goed het oog op hen houdt en zij door de bestendige aanraking met een volk, dat de liefde tot de orde aan die der vrijheid paart, tot gematigder en minder misdadige begrippen terug gebragt kunnen worden.

Generaal *Randon* zal den keizer een uitgebreid rapport zenden, een geheel overzigt gevende der schitterende resultaten van de Kabylsche expeditie. Het Afrikaansche leger zullen, naar men verneemt, dan ook vele belooningen ten deel vallen.

De heer *Larabure*, vroeger kandidaat der regering, zal nu weder als kandidaat gesteld worden, ter vervulling der vakature ontstaan door den dood van den markies *de Belmont*.

PARIJS, Vrijdag 24 Julij.

De *Moniteur* van heden deelt mede, dat de keizer te Plombières den eersten steen gelegd heeft van het nieuwe badhuis en bij die gelegenheid eene aanspraak heeft gehouden.

De bank heeft de intrest voor voorschotten op publieke fondsen op $5^1/_2$ pCt. gesteld.

De *Moniteur* spreekt het berigt tegen dat er Fransche troepen naar China zullen worden gezonden.

Door Spanje is de bemiddeling van Engeland en Frankrijk aangenomen, om het geschil met Mexico te regelen.

— 24 *Julij*. Rente kont. $4^1/_2$ pCt. 92.40; op tijd 3 pCt. 66.95; Fr. Oost. Spw. 673; Spanje 3 pCt. $37^1/_4$.

MARSEILLE, 23 Julij.

De aanvoer van granen bedraagt heden 50.000 mudden. De prijs heeft zich staande gehouden, bij de verwachting dat het verbod van uitvoer van granen in het koningrijk van Napels zal ingetrokken worden. De oogst is aldaar even als elders zeer gezegend.

Uit Algiers schrijft men van den 20. Julij, dat de maarschalk *Randon* van de zegerijke expeditie tegen de Kabylen in de hoofdstad is teruggekeerd en aldaar met gejuich is ontvangen.

Uit Konstantinopel hebben wij berigten tot den 15. Julij. Men was er zeer gespannen over de zaak der Prinsdommen, waaromtrent men den afloop met belangstelling te gemoet ziet.

Brieven uit Bucharest verzekeren, dat er tusschen de vertegenwoordigers der buitenlandsche mogendheden verdeeldheid heerscht nopens de prinsdommen, en dat de kommissarissen van Engeland, Oostenrijk en Turkije de minderheid uitmaken.

De geldleening voor de civiele lijst is aangegaan door den heer *Volmagidi*.

De cholera woedt in de legers van Anatolië en van Erzerum.

BELGIE.

BRUSSEL, 24 Julij.

Gister is de aartshertog *Ferdinand Maximiliaan* alhier aangekomen, en aan het station van den Noorder-spoorweg door den hertog van Braband, den graaf van Vlaanderen en de burgerlijke en militaire autoriteiten ontvangen.

Heden zijn hier aangekomen de hertog en hertogin van Saksen Coburg, terwijl de koningin *Amelia* reeds eergister op het kasteel van Laeken is gearriveerd.

ADVERTENTIEN.

*** Mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, PETRONELLA CORNELIA PLEYTE, beviel heden van eene welgeschapene, doch doode *DOCHTER.*

W. G. F. VAN VOORTHUYSEN.

St. Antonie Polder, 23 Julij 1857.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel, door Gods goedheid, zeer voorspoedig van een' welgeschapen *ZOON*, A. H. F. BAUDET, hartelijk geliefde Echtgenoot van

Utrecht, 25 Julij 1857. H. VAN GOETHEM.

Eenige en algemeene kennisgeving.

Utrechtsche Schouwburg.

*** Met toestemming van het Hoofd van het Plaatselijk Bestuur.

J. EDUARD DE VRIES,

Directeur van den Amsterdamschen Stads-Schouwburg, zal de eer hebben door zijn personeel te doen opvoeren

HEDEN ZATURDAG 25 JULIJ 1857

Onherroepelijk

LAATSTE VOORSTELLING VAN

BEN-LEÏL

DE ZOON VAN DEN NACHT,

GROOT DRAMA in 3 Tijdvakken, met een Voorspel.

Voorspel. — *PAUSILIPPO.*

1e Taf. DE DOOD VAN SCYLLA. | 2e Taf. DE WIEG.

De drie Tijdvakken. — *NAPELS.*

3e Taf. BEN-LEÏL. | 6e Taf. DE BRIK.

4e „ HET AANDENKEN. | 7e „ DE TWEE MOEDERS.

5e „ DE VLUGT. | 8e „ DE STRAF.

Om de uitgebreidheid der Voorstelling geen Nastuk.

Noodzakelijke pausering wegens het daarstellen der decoratien na het 5e en 6e Tafereel.

Aanvang ten HALF ACHT ure.

MAANDAG 27 Julij,

Tot zekere Sluiting van het Tooneel:

DE BLINDE,

TOONEELSPEL in Vijf Bedrijven, naar het Fransch van ANICET BOURGEOIS en A. D. ENNERIE, voor het Hollandsch Tooneel bewerkt door H. TIGGELAAR.

NOOIT VERTOOND.

GEVOLGD DOOR:

DE VERSTROOIDHEDEN VAN MIJNHEER

BLIJSPEL met Zang in één Bedrijf, naar het Fransch van FOURNIER en LAURENEIN, door F. H. GREB.

NOOIT VERTOOND.

Om de uitgebreidheid aanvang **Zeven** *ure precies.*

PRIJZEN DER PLAATSEN: Boven Loge *f* 2,—. Beneden Loge *f* 1,50. Parket *f* 1,25. Parterre *f* 1,—. 1e Amphithéater *f* 1,20. 2e Amph. *f* 0,65. Galerij *f* 0,40.

HH. Militairen in uniform op alle rangen half geld.

VREEDENDAAL.

*** De ondergeteekende heeft de eer het geachte Publiek te berigten, dat hij op Zondag den 26. Julij a.s. **HARMONIE MUZIEK** zal geven, onder directie van *B. ROSENGARTHEN.*

Aanvang ten 5 ure. W. KOUWENHOVEN.

Cirque Equestre

VAN

E. WOLLSCHLäGER,

in het groote ronde Gebouw op het Vreeburg.

HEDEN ZATURDAG 25 Julij

LAATSTE VOORSTELLING.

De Moord in het Brennerwoud

of Wraak uit Liefde.

Groot Mimodrama met dans, in een Bedrijf en 8 Tafereelen, volgens eene ware gebeurtenis in den jare 1809 in Tyrol. Gemonteerd en in scènes gezet door den Heer *F. Mancini.*

Voorafgegaan door Equestrische Exercitiën, Gymnastiek en Paardendressure.

De Directeur, getroffen door den velen bijval en de onderscheidings-bewijzen van het geëerde publiek, kan niet nalaten hierover zijnen hartelijken dank te betuigen, en den wensch te uiten om bij zijn wederkomen met diezelfde vereering te mogen ontvangen worden. ED. WOLLSCHLäGER.

PARK TIVOLI.

*** Op Zondag den 26 Julij, **Groot Militair Harmonie Concert**, onder de directie van den Heer RUDERSDORFF. No. 13 van het abonnement.

Entrée 25 Cents. De Ondernemer,
Kinderen 15 Cents. J. WOLTERS.

Salon des Variétés van Rotterdam,

onder directie van EDUARD BAMBERG, voormalig 1e Comique aan de Salon van den Heer J. E. DUPORT. *staande op de Neude alhier.*

Op ZATURDAG 25 JULIJ,

DOKTER EN KAPPER,

of de zucht naar Avonturen.

Vrolijke Vaudeville in 4 bedrijven, van Dr. BENEDIX. door H. Edw. CAPADOSE. — Tot slot:

FRONTIN

GEHUWD EN VRIJGEZEL,

Vaudeville in 1 Bedrijf. — *Beide stukken nooit alhier vertoond.* — De Titelrollen zullen door den Hr. EDUARD BAMBERG vervuld worden.

Aanvang ten $8^1/_2$ uur.

*** De Notaris H. A. MEENDERINK, te Montfoort, zal aldaar op *Vrijdag 7 Augustus* 1857, 's morgens 11 ure, ten huize van *T. van Dijk*, in het Logement *den Gouden Leeuw*, publiek verpachten, onderscheiden BOOMGAARDEN, onder Montfoort, Blokland en Linschoten.

*** Door W. E. J. TJEENK WILLINK, te Zwolle, is alom verzonden:

DE JAGTWET van 1857,

onder redactie van L. N. SCHUURMAN. *f* 0,25, in denzelfden trant als diens algemeen gunstig bekende uitgaven van de vroegere Jagtwet — de Gemeentewet — Wet op de Onteigening — de Schutterijen — den Waarborg en het Armbestuur.

VOOR HET ONDERWIJS,

heeft J. F. THIEME, te Arnhem, uitgegeven:

BOMHOFF, Engelsch-Nederduitsch en Nederd.-Eng. Woordenboek, 2 dln. 4de druk, 1851 (2300 pag.) in linnen banden	*f*	10.00
English-Dutch and Dutch-Engl. pocket Diction. 1000 pag. 2e. druk. 1857.	„	3.75
Beknopte Engelsche Spraakk., 6e. dr. 1854	„	1.—
Eng. Leesb., in proza en poëzij 2 dln. 4de dr. ieder deel	„	1.—
Aneed. en Vertell. ter vertal. in het Eng.	„	0.90
Beginselen der Eng. Spraakk., 2de dr.	„	0.80
en LLOYD, Nieuwe Eng. Spraakk., 5de dr. herzien door Dr. LINDO 1855 .	„	2.40
en SCHMITS, Uitspraak der Eng. taal.	„	0.60
en WILKE, Handl. tot het spreken en schrijven der Engelsche taal, 5de dr.	„	0.75
CHARLTON, Eng. Spraakk. voor eerstbeginnend.	„	0.50
BOMHOFF, Oefen. ter vertaling in het Hoogd., (*Een vervolg op alle spraakkunsten voor die taal.*)	„	0.80
Id. en WILKE, Handl. tot het spreken en schrijven der Hoogduitsche taal 2e. dr. 1857	„	0.75
EYKMAN, Hoogd. Spreek- en Schrijfoef. .	„	0.35
FRIEDRICH, Samml. auserl. Gesch. 10e. Aufl.	„	0.75
KREENEN en VAN DER KLOES, Grieksch Leesboek voor eerstbeginnenden, 1851 . .	„	1.90
KRECKE, Handb der Alg. Natuurk. Aardrijksk., met 6 kaart., gr. 8vo. 1857. . .	„	2.60
„ Begin. der Natuurkundige Aardrijksk., 2de druk, met 4 platen, 1851	„	0.75
MULDER, Nederlandsche Spraakleer, gr. 8vo. 1852	„	2.60
Nederlandsche Spraakkunst voor schoolgebruik, 6de druk, 1856. . . .	„	0.60
Oefeningen tot toepass. van het geleerde in de Nederl. Spraakk. 1854. . .	„	0.60
Beknopte Gesch. der Nederl. Letterkunde.	„	1.40
Leesb. over de Gesch. der Nederl. letterk.	„	0.60
Syntaxis of Woordvoeg. der Nederl. taal.	„	0.20
Handleiding tot het zuiver schrijven der Nederlandsche taal.	„	0.50
Beknopte Nederl. Spraakkunst, 4de dr.	„	0.20
Beknopte Theorie der Cijferkunst. . .	„	0.45
Herinneringspunt, en verstandsoef. 2de dr.	„	0.20
Recueil d'exercises, ou premier livre de Leçons et de Thêmes.	„	0.25
V. MEERTEN, vocab. Holland. et Franc. 9e éd.	„	0.30
„ Suite du vocabulaire, 3e éd.	„	0.35
THURN, Algemeen leesboek voor kinderen, 2 stukjes, 10de druk. ieder.	„	0.25
VAN MOOK, Foutive opstellen ter verbetering.	„	0.15
VAN PAPST, Leerwijze der schrijfkunst, in 4to met 22 platen, 2de druk. . . .	„	2.40
De platen met de verklaring afzonderlijk. .	„	1.80
Wiskundige toepassingen voor teekenlessen, 2 dln., 4de druk, met 48 folio plaaten.	„	10.90

WORDT TE HUUR GEVRAAGD

*** tegen 1° November: Eene voor een klein gezin geschikte WONING, de huurprijs van *f* 150 niet te boven gaande. Adres onder lett. Z., met opgave van stand en localiteit bij den Boekhandelaar C. J. HEYL, te Utrecht.

Voor *f* 2 in plaats van *f* 4,65.

DE GESCHIEDENIS

VAN DEN

OUD-NEDERLANDSCHEN STAAT,

van den Aanvang der Grafelijke Regering 1433, *tot op den Inval der Franschen in* 1795;

Uitvoerig en met zorg bewerkt door

Prof. M. SIEGENBEEK,

530 bl. gr. 8°. bij G. D. BOM, te *Amsterdam*, Damrak, H. 117 en in alle Boekwinkels te bestellen.

Marktberigten.

Amersfoort, 24 Julij. Tarwe van *f* 11,50 tot *f* 12,25. Rogge van *f* 7,75 tot *f* 8,40. Nieuwe Rogge van *f* 7,50 tot *f* 8,00 het mud. Boekweit van *f* 8,50 tot *f* 9,00 het mud. Aardappelen van *f* 2,00 tot *f* 2,40 het mud. Boter van *f* 0,95 tot *f* 1,03 het N. pond.

Amsterdam, 24 Julij. In Tarwe ging niets om. — Rogge onveranderd; 122 ℔ Brabands. *f* 220. — Koolzaad onveranderd; Polder *f* 10; op 9 vat. Sept. en April *f* 504.

Dordrecht, 23 Julij. Granen, Zaden enz. De aanvoer van Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Tarwe was heden kleiner dan vorige week, om welke reden benoodigden vorige prijzen hebben moeten inwilligen. Zomertarwe schaars en prijshoudend. Mooije Zeeuwsche, Vl. en Overm. *f* 11.60 a *f* 12,00; Blaauwe en geringe *f* 9,00 a *f* 10,50, en Zomertarwe *f* 10,00 a *f* 11,00. Rogge. Zeeuwsche, Vl. en Overm. slap en tot 20 c. lager was de aangevoerde moeijelijk te plaatsen. Zeeuwsche, Vl. en Overm. *f* 6.80 a *f* 7.20. Gerst Winter bij redelijken aanvoer tot 20 c. lager wel te verkoopen. Jarige Zomergerst ook 20 c. lager verkocht. N. Flakk. en Overm. Winter *f* 6.50 a *f* 6.70, en Jarige Zomer *f* 6.30 a *f* 6.50. Spelt onveranderd, van *f* 4.30 tot *f* 4.50 naar kwaliteit verkocht. Haver met kleinen voorraad tot genoteerde prijzen wel te plaatsen. Zeeuwsche en Inlandsche Voeder *f* 3.80 a *f* 4.20, en Dikke dito *f* 4.50 a *f* 5.00 Boekweit met weinig omgang tot *f* 5.00 lager. Bredasche op 70 Ned. ℔ tot *f* 2.80 en Holsteinsche *f* 275 verkocht.

Schiedam, Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 21,00 Jenever id. *f* 26,50; Amsterd. proef *f* 27,75 zonder de belasting. Spoeling 0,90 cents per ketel.

Arnhem, 24 Julij. Oude Weit van *f* 11.25 tot *f* 14.75; Rogge van *f* 7.75 tot 8.20. Boekweit van *f* 9.00 tot 9.25. Garst van *f* 6.30 tot 7.00. Vriesche Haver van *f* 4.50. tot *f* 4.75. Paardeboonen van *f* 9.00. Koolzaad van *f* 16.75 tot 17.50. Aveelzaad van *f* 15.75 tot 16.50 N. Aardappelen van *f* 2.00 tot 2.75. Boter per Ned. p. van *f* 0.96 tot *f* 1.08.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Julij.	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Aanmerking.*
			N. ℔						
24	2	wzw.	12.0	759.85	76.6	+ 5.0	0.70	0	Helder.
	10	zw.	0.5	59.64	65.3	+ 3.6	0.91	0	Idem.
25	8	zw.	6.5	57.21	71.1	+ 3.6	0.81	0	Bijna helder.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 24 Julij 1857.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	$2^1/_2$	pCt.	$63^7/_{16}$	$63^1/_2$	$63^1/_2$
dito dito	3	„	$76^1/_2$		
dito dito	4	„	$96^3/_{16}$	$96^5/_{16}$	$96^1/_4$
Amortisatie-Sijndikaat	$3^1/_2$	„	$91^3/_8$		
Handelmaatschappij .	$4^1/_2$	„	$157^1/_2$	$158^3/_4$	$158^1/_2$
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild*	$2^1/_2$	pCt.	$53^1/_8$		
SPANJE					
Obligatien	$1^1/_4$	pCt.	$25^1/_4$	$25^3/_8$	$25^5/_{16}$
Oblig.	3	„	$42^{15}/_{16}$	43	
Binnenl. Schuld . . .	3	„	$37^5/_8$	$37^3/_4$	$37^{11}/_{16}$
Bewijzen Koepons . . .			$5^{11}/_{16}$	$5^3/_4$	
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	$45^7/_8$	$45^{15}/_{16}$	$45^7/_8$
dito 1856.	3	„	$45^3/_8$		
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	„	$104^7/_8$	105	105
Obligat. 1828 & 1829	5	„	103	$103^1/_8$	$103^1/_8$
Certifikat. 1831 & 1833	5	„	$94^1/_2$		
Certifikaten 1840. . .	4	„	$87^{15}/_{16}$	$87^7/_8$	$87^{13}/_{16}$
Cert. bij *Stieglitz* . .	4	„	$87^1/_2$	$87^5/_8$	$87^5/_8$
dito 5e Serie	5	„	99	$99^1/_8$	99
dito 1855 6e Serie. .	5	„	100	$100^3/_{16}$	100
dito Adm. te Lond.	$4^1/_2$	„	$96^1/_2$		
Cert. van Assign. . .	6	„	$67^1/_8$		
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			156		
Obligatien.	4	pCt.	$80^5/_8$		
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en Co.*	5	pCt.	$78^1/_4$		
dito dito	4	„	$62^9/_{16}$	$62^5/_8$	
Oblig. Metaliek . . .	5	„	$76^3/_8$	$76^7/_{16}$	$76^3/_8$
Oblig. Rente Am. . .	5	„	$87^1/_4$	$87^5/_{16}$	
dito dito Nat. 1854.	5	„	$78^1/_8$	$78^1/_4$	$78^1/_4$
dito dito	$2^1/_2$	„	$39^1/_2$	$39^9/_{16}$	
AMERIKA.					
Ecuad. Oblig. 1855 onbep.			14	$14^7/_{16}$	
Venez. Oblig. 6 pCt., nu	$4^1/_2$	„	$32^3/_4$		
Grenada, Oblig. . . .	$3^1/_4$	„	$21^3/_4$	22	22
Mexico. Obl.	3	„	$21^5/_8$	$21^{11}/_{16}$	
N.-Amerik. Bank-akt. .			$1^1/_{16}$		
N.-Am. Illin. Spw. Aand.			$121^1/_2$		
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	„	$93^7/_8$	94	94

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.